

Recenzija knjige proznih zapisa “Bilo jednom...”, autora Samira Tahirovića

ĆUP ZLATA, SAMIROV!

Samira poznajem već duže vrijeme i, moram priznati, neću biti nimalo blag unutar svojih redaka namijenjenih knjizi koju sa zadovoljstvom pročitah. Eno ga! Kako “neće biti blag” a sa “zadovoljstvom” pročita?

Upravo zbog toga! Elem, na samom početku Samir nam pojašnjava razloge svojih lutanja, koristeći UVOD odnosno ISPOVIJEST kao mogućnost zavarana nas čitalaca.

Zbog čega zavaravanja? Pitanja naviru jedno za drugim dok sa nestrpljenjem idem ka listinama njegovih snoviđenja koje svoj odsjaj nađoše u knjizi “Bilo jednom...”. Hajde, da i krenem. Namjerno nam piše o Donjem Vakufu kao o mjesto svog rođenja, življenja i rada i kao o mjestu koje mu je ne samo inspiracija bijaše već i sudba sama. No, ovdje se radi o bilo kojem gradu u Bosni (ali I Hercegovini). Igrom slučaja, on piše o “njegovom” Vakufu, ali i svim drugim, napaćenim i raspamećenim “vakufima” ove nikada do kraja ovaploćene, jadne, zemlje kojom hodimo.

On jeste i pisac, ali i historičar jednog vremena i prostora u kojem živi. On piše bolne priče. Toliko bolne da i meni, *starom jarcu ovdašnjem*, budi nadu da će Samir Tahirović jednoga dana biti onaj za koga ēu, siguran sam, govoriti: “*Znate, ja sam mu bio recenzent jedne knjige, pa i druge. Jedna je bila poezija a druga proza.*” Kada budu pisali o njemu anamo oni kao o poznatom i priznatom autoru. Ali, pustimo sada to. Samir Tahirović je izrastao vremenom, pišući i tešući se u časopisu MOST gdje bijah i član redakcije zajedno sa mojim dragim prijateljem, rahmetli Alijom Kebom. Čak je i Kebo znao prepoznati njegov spisateljski duh objavljajući čak i njegov prvenac, njegovu knjigu poezije. Odvede me ova priča daleko od suštine. A suština je, metodološki gledano

i shvaćeno, osnova iole ozbiljnije realizacije planiranih aktivnosti i čak kada govorimo o pretakanju sopstvenih, izmaštanih realnosti, na papir. Bilo to tipkanjem po tastaturi i/ili korištenjem pera i mastila.

Samir je vrijedno, metodološki radio. Ne preko noći. Godinama. Mislim da su čak tokom posljednjih pet do šest godina nastajale priče koje ste upravo pročitali (*volio bih da prvo pročitate priče a zatim ovu recenziju!*) i koje zaista jesu ISPOVIJEST mladoga čovjeka koji vrijedno pretoči legende u realnost sopstvenog izričaja. Ne moramo se slagati sa načinom njegovog pisanja, pa čak i sa metodologijom predočavanja koja nerijetko biva čudno uobličena poređenjima “ovoga” i “onoga” vaka baš kao da su čudno isprepleteni putevi gospodnji. Prošli i sadašnji a bogami i budući. Da li su Bošnjaci neizgrađena, nedorečena nacija? I jesu i nisu. Jesu, jer znaju prepoznati dobro kao Ahmed u Isa begu Užičaninu ali i nisu jer Hamdo milicioner odvede Zuhdana u smrt zbog vlastitog lopovluka. A Srbi pokušaše smiriti situaciju. Tako legenda kaže. Pa i Samir. Kada gledam na Samirovo pisanje, moram priznati da ima onaj “bošnjački dert” koji će kazati pa i uraditi ono što kaže. I u vlastitom dvorištu prvo očistiti. Ali ima tu i one čuvene, opet, bošnjačke naivnosti koja veli kako smo sami za sve krivi. Vidjećemo! A u nastavku idemo GRUBO! Samir kao da nema mira. Mora to napisati. On imenom i prezimenom zločince pominje. Ne, nikada neće kazati: To su uradili Srbi! Da, reći će četnici ili neljudi, ali neće generalizirati. Na kraju krajeva, njegov ummet mu to ne dozvoljava. I dobro je to. Opisaće on klanja i način kako je to njemu neko predočio odnosno kako je njegova vizija to samom sebi kreirala. Neće se libiti ni nepatvorenih, otvorenih grubih riječi kao “krvoločne zvijeri...kame...” ali moramo i to ponekad čitati, da se, eto, ne ponovi. Ali, Bošnjaci su narod neizgrađena identiteta, vjere i sopstvenog

habitusa tako da se to ponavlja, ponavlja i ponavlja. Nerijetko zahvaljujući nama samima jer najlakše je upravo Bošnjake da ne kažem Muslimane, kupiti i zakupiti. No, da se vratimo priči, Samirovom iskazu, isповijesti. Tahirović zna i tople riječi kazivati, melemom rane obdarivati – u isповijesti ŠAPTAČ KONJIMA, govoreći o svom rahmetli daidži Muharemu on veli *citat* “...Živio je za konje. Sa Bibanom provodio je više vremena nego sa ženom i djecom...Daidža je dobio i nadimak Špedicija, po tome što je na konjskim kolima (kako smo zvali zaprežna kola) prevozio narodu drva, sijeno, građevinski materijal i ostalo...Mogao je da zadrijema, naslonjen na jednu od prednjih stupčanica, za koju je bila zadjevena kandžija, i koju nikad nije koristio, a Biban i Garan bi ga dovukli kući. U daidžinoj kući je, opet, većina stvari podsjećala na njegove najbolje prijatelje – konje. Na verandi je bila tapiserija konjske glave, na televizoru figurica vranca u kasu, a nasuprot sećije na kojoj je najčešće daidža odmarao, veliki »vilerov« goblen, na kojem su dominirale svijetloplava boja neba i svjetlozelena livade, po kojoj travu pasu ždrijepci, baš onakvi kakvi su bili Biban i Garan.” ..kraj citata.

Da, Samir je vješt i unutar prepoznatljive slike predanosti tim malim, običnim ljudima koji, na kraju krajeva, i čine svijet kojim hodimo. No, priče se nižu u nizu govoreći o jednom prostoru i vremenu slikajući kistom odnosno perom sopstvene sudbine. Baš kao da je bio pored samog događaja, gledao, bilježio...Mlađahni Tahirović je iskusan pisac. On sam poznaje materiju priče. Ona ima svoj početak, zaplet i kraj. Ali, svaka je priča neki novi početak usmjeren želji da nam predoči sve ono što je i sam video, doživio ili mu je, pak, ispričano. Priča ne samo o ratu i poraću. Priča on i o svojom mladosti bivajući vojnik tokom obavezne službe u bivšoj JNA, pred sami netom završeni rat. Priča o ljudskim sudbinama. On jeste Bošnjak, ali osjeti on i bilo drugih i drugačijih. Jednostavno je to objasniti jer smo svi ovdje i sada isprepleteni čudnim vezama. Da, čudnim jer volio bih nekoga pitati da mi objasni ko je bio prije nas: Južni Slaveni, Iliri, Adam/Adem, Eva/Hava? Ko? Ele, isprepletenošću iskaza Samir voli zemlju kojom hodi ali ne

mrzi druge i drugačije osim zločinaca. Da, zločince mrzi pišući o njima kao “niškoristima” što oni i jesu. I dobro je da piše. Zbog generacija koje dolaze. Zbog djece koja dolazi.

I šta kazati do preporučiti toplo ovu knjigu za tisak, ali uz napomenu da svakako uvrsti u knjigu i priču pod nazivom “Ćup zlata” koja mi stiže E-mailom prije nekoliko dana uz pitanje da li može i nju uvrstiti. Naravno, Samire jer riječi tvojih priča ispunjavaju vrč zlata ovdašnji. Vrč jednog novog, kreativnog pisanja osoba koje ne samo da pišu već i žive unutar sopstvenog pisanja. I nastavi jer....ljubomoran sam. Znaš itekako pitko, nadahnuto i sveobuhvatno pisati.

Sabahudin Hadžalić

Književnik i freelance novinar

Član Društva pisaca BiH
Sarajevo 10.1.2008.g.- Bugojno 24.2.2008.g.